

"Kose vallas võtab nüüd vastu ka ohvriabi töötaja."

Kaie Nurmsalu

tulemas

Kose Kultuurikeskus
E.14.10 kell 19.00 Vana Baskini Teater "Garaaz", osades Andrus Eelmäe ja Tõnu Oja. Piletid hinnaga 18/16€ Piletimaailmas ja kohapeal
N.17.10 kell 19.30 Dokumentaalfilmi õhtu. Külas on filmirežissöörid Meelis muhu ja Minna Hint "Jagada või mitte jagada"
L. 19.10 kell 19.00 Vana Vabrik Kinoteater "Kuupaiste Sonaat" Piletid hinnaga 10/8€ Piletimaailmas ja kohapeal (sularahas).
R.25.10 kell 18.30 komöödia "Vanamehe film". Piletid hinnaga 5/4€ müügil Piletimaailmas ja kohapeal
K.06.11 kell 19.00 Ugala Teater "Meistrite Liiga". Piletid müügil hinnaga 17/14€ Piletimaailmas ja kohapeal
R.08.11 kell 19.00 Isadepäeva-kontsert. Esinevad Anu ja Triinu Taul. Kuulutame välja Kose valla "Aasta Isa"

Kose Raamatukogu
19. okt. 12-14 Tuntud inimene raamatukogus. Raamatuid laenutab sotsiaalminister TANEL KIIK
26. okt. 11.00 LUULEHOMMIK Talvike Mändla luulekogu „Ja midagi lindudest“ esitlus
7. nov. 18.00 ettevõtja ja kirjanik HARRY RAUDVERE räägib raamatutest
Klaaskapis 01.-31. okt. „Kristi käsitööd“ Kristi Dubini heegel-datud esemed

Kose-Uuemõisa raamatukogu
23. okt Tuntud inimene raamatukogus. Raamatuid laenutab Kose valla lastekaitsekaitse vanemspetsialist KRISTEL KADAPIK
1. nov. 12.00 Kohtumine MAE LENDERIGA

Oru raamatukogu
28. okt. 11.30 Kohtumine lastekirjanik KRISTINA RUDERIGA

Ardu raamatukogu
23. okt.17.00 Külla tuleb ELO SELIRAND
28.okt. Tuntud inimene raamatukogus. Raamatuid laenutab Ardu noortekeskuse töötaja KRESTINA VALDMA

Oru külakeskus
9.10 kell 19.00 Komöödia "Üks-sarvik" pilet 5/3,-
16.10 kell 19.00 mäng "Mäluveski". Uus hooaeg

Kose Päevakeskus
15.okt. INKOTUBA kell 10.30 Ardu ja 12.30 Kosel
21.okt.14.30-16.30 JALATSITE MÜÜK
23.okt. kell 12.00 LAULUKLUBI. Tule laulma.
25.okt.kell 15.00 Tere sügis ja sügisannid.
3.nov.kell 15.00 EVANGEELNE KOOSOLEK
3.nov Tartusse teatrisse, väljasõit kell 13.30 Koselt ja 13.40 Kose-Uuemõisast

Habaja raamatukogu
Raamatukogupäevad koostöös Habaja noortekeskusega 22.10 - 25.10.

Ravila Mõis
19.10. Käsitöökojad üle maa 11.00
27.10. Kultuurikohvik 19.00
Info: tel 5078055, info@ravilamois.ee

Õpetaja Kaili Pern: „Muusika on töö ja hobi korraga!“

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli muusikaõpetaja Kaili Pern on veendunud, et armastuse muusika vastu saab edasi anda kõigile lastele – ja kõik lapsed saab õpetada vähemalt kooris kaasa laulma.

Õpetajate päeva pidulikult aktusel 4. oktoobril tunnustati Kaili Perni väga hea õpetajana ettevõtlikkuse ja professionaalsuse eest, mida on jagatud 15 aastat Kose-Uuemõisa Lasteaed-Koolis. Tema tööd iseloomustavad rahulolevad ja tublid õpilased ning edukas esinemine mudilaskooriga suvisel laulu- ja tantsupeol.

Kaili Perni jaoks on muusika olnud oluline lapsest saati – juba Kose lasteaia viis tee erinevatele esinemistele.

Toona oli kohalikuks omavalitsuseks külakooli ja laululapsed esinesid näiteks selle aja lusikapidudel.

Koolitüdrukuna läks Kaili Pern õppima Kose Muusikakooli ning lõpetas selle viiuli erialal. Edasi õppima läks ta Tallinna Pedagoogikaülikooli (praegune Tallinna Ülikool) ning lõpetas selle puhkpilliorkestri dirigendina.

Kõrvalerialaks oli muusikaõpetus, kuid elu kujunes nii, et just sellest sai Kaili Perni põhitöö ning dirigeerimine on jäänud pigem hobitegevuseks. Lisaks mängis ta puhkpilli ka Kose kiriku ansambelis, Kahro Kivilo juures.

„Ülikooli ajal käisin Olev Roosa juures dirigeerimise praktikal. Tundus, et dirigenditöö ei taga piisavat koormust, sellepärast olengi aastateks õpetajaks jäänud,“ jutustab Kaili Pern.

Kui aga Olev Roosa teda aasta tagasi appi dirigeerima kutsus, läks Kaili meeleldi. Viimati sai teda Kose valla kultuurisündmusel dirigeerimas näha valla aukodaniku Voldemar Reimaa mälestuspingi avamisel ning sellele järgnenud kontserdil.

Rõõm muusikast ja õpetamisest

Oma õpetajatööst räägib Kaili Pern vaimustusega ning märgib, et eriti meeldib talle õpetada väikeseid lapsi, nii lasteaia- kui ka algkooliealisi.

„Väikesed on rõõmsad ja sõbralikud, teevad kõike rõõmuga kaasa ja omandavad seetõttu teadmisi ja oskusi väga kergelt,“ arutleb Kaili. Tema arvates võiks muusikaõpetus vabalt olla ka hindevaba aine, sest eesmärk on rütmid-viisid selgeks saada ning laulmisest ja muusikast rõõmu tunda, mitte hinne välja teenida.

Kaili Pern ei jaga lapsi andekateks ja andetuks, laulmise saab selgeks õpetada igaihele, kes on valmis õppima, on ta kogunud.

„Igaühest ei pruugi tulla soololauljat, aga koorilaulja tasemel laulma õppida saab iga laps,

kes selle nimel tööd teeb,“ kinnitab ta.

Lisaks laulmisele omandavad lapsed tema tundides ka plokkflöödimängu oskusi. Õpetaja Kaili muigab, et koju ta lastele flööte ei anna ning koduseid töid pillimänguõppes ei jäta – säästab lapsevanemaid.

Kuna tema koolis eraldi rütmikatunde pole, on Kaili oma muusikatundidesse lülitanud ka lihtsad tantsud ja laulumängud ning kinnitab, et õpilastele meeldivad need väga.

Emotsioon ja esinemisrõõm

Kui jutt kaldub sellele, kas muusikaõppimine on kuidagi ka laiemalt kasulik, kui ainult laulu- ja pillimänguõppimise omandamine, ütleb õpetaja Kaili, et selle on teadlased ammu kindlaks teinud, et muusikaga tegelemine – just tegelemine, mitte pelgalt kuulamine! – paneb aju paremini tööle ning aitab seega õpilastel ka paremini näiteks eesti keelt ja matemaatikat õppida.

„Lisaks on muusikaga tegelemine rõõmus elamus. See lisab lasteaia- ja koolipäevadele emotsiooni ning võimaldab õpilastele esinemiskogemusi,“ lisab ta.

Esinemised algavad oma maja pidudelt. Vähemalt kolm korda aastas – sügispeol, jõulupeol ja kevadpeol – astutakse üles vanemate ees. Kuna lasteaed-kool on väike, jõuab õpetaja seal tegeleda iga lapsega eraldi ning aidata igaihel leida just selline roll ja esinemiskogemus, mis on konkreetsele lapsele jõukohane. „Häbelik saab tagasihoidlikuma rolli, esinemist nautiv laps aga saab end proovile panna ka näiteks peojuhina,“ selgitab ta. „Kõik, kes tahavad, saavad esineda – ja enamik tahab!“

Esinemisrõõmu on õpetajal endalgi. Puhkpill, mida ta vajadusel ja võimalusel laval mängib, on euphonium, lisaks sellele oskab ta erineval tasemel mängida plokkfööti, basskitarri, ukulelet, väikekannelt, viiulit ja klaverit.

Ning ehkki muusika on töö ja hobi korraga, mahub Kaili Perni vabasse aega veelgi tegevusi. Daam on kirglik kondija ning armastab käsitööd ja reisimist.

Kui intervjuu lõpul küsin, mida Kaili lugejatele lisaks öelda tahaks, teab ta kohe – Kose Pansakoor ootab uusi mängijaid!

Anne-Mari Alver

Tublid isad väärivad märkamist

Kose vallas on algatud tore traditsioon valida Aasta Isa.

Ootame kõiki vallakodanikke aktiivselt osalema ja esitama kandidaate „Kose valla Aasta Isa“ tiitlile!

Aunimetuse antakse välja isale:

* kelle peres kasvab või on üles kasvatatud vähemalt kaks tublit last;

* kes on oma töös pädevad ja tunnustatud;

* kes osalevad aktiivselt ühiskondlikus tegevuses;

* kes on perekonna väärtustamise heaks eeskujuks ka väljaspool perekonda.

Kandidaat peab olema Eesti Vabariigi kodanik ja tema elukoht elanike registri alusel peab olema Kose vallas. Põhijendatud vabas vormis

ettepanekuid „Kose valla Aasta Isa“ aunimetuse omistamise kohta võivad teha kõik juriidilised ja füüsilised isikud, Kose Vallavalitsus, Kose Vallavolikogu ja selle komisjonid. Kirjalikud ettepanekud koos põhjendusega aunimetuse „Kose valla Aasta Isa“ kandidaadi kohta tuleb esitada hiljemalt 18. oktoobriks Kose Vallavalitsusele (vald@kose.ee või tuua vallavalitsuse kantsleisesse).

Kirjalik ettepanek peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) kandidaadi nimi ja elukoht;
- 2) laste arv, vanused ja nimed;
- 3) kandidaadi töökoht ja amet;
- 4) kandidaadi iseloomustus ja teenete loetelu/ tegevuse kirjeldus;
- 5) ettepaneku tegija nimi.

Kose Vallavalitsus

Harjumaa Aasta Tegija 2019!

Hea meel on teada anda, et Harjumaa Aasta Tegijate konkurs on avatud. Kandidaatide esitamiseks on aega täpselt 15. oktoobrini!

Sel korral on avatud ka LEADER kategooria – seega märke aktiivselt toredaid projekte. Nii piirkonnale vajalikke investeeringuid kui ka näiteks vahvaid koolitusi, õppekäike vms, millest on kohalikele kogukonnale teie arvates kasu olnud.

Avatud on tervenisti I I kategooriat, seega võimaluse tublilid tegijaid märgata leiab igaüks. Kui teate mõnda organisatsiooni või inimest, kes teie arvates on möödunud aasta jooksul teile silma jäänud tublide tulemuste või tegudega, mis väärivad äramärkimist, siis pange nad julgelt kirja.

Valesid vastuseid ei ole!

Kandidaate saab esitada:

<https://www.heak.ee/harjumaa-aasta-tegija/>. Aasta Tegijatel ei ole vanuse-, haridus-, soo-ega mahupiirangut. Oluline on see, et esitav isik, projekt või organisatsioon on teie arvates panustanud kohaliku elu arengusse, jäänud meelde ja teinud õige pisut (või palju) rohkem kui hädasti vaja.

Näiteks kohalik MTÜ, kes on organiseerinud piirkonna jaoks olulisi sündmusi või mõni tubli inimene, kes on aidanud käivitada või ellu viia mõnda piirkonna jaoks olulist tegevust/investeeringut vms.

Esitada võib ka kolleegi, tööandja, sõbra/sõbranna, naabrimehe/-naise või kohaliku poe kandidatuuri. Alati on parem märgata kui mitte märgata!

Kokku antakse välja tunnustused järgmistest kategooriast: Aasta Sädeinimene, Aasta Vabaihendus, Aasta Ettevõtte, Tuleviku Tegija, Aasta Panustaja, Aasta Tegu, Harjumaa Tervisetegija, Harjumaa Tervisetegu, parim LEADER koostööprojekt, parim LEADER ettevõtlusprojekt, parim LEADER elukeskkonnaprojekt.

Konkursi võitjad selgitab tehtud ettepanekute põhjal komisjon, kuhu kuuluvad esindajad Harju Maavalitsusest, Harjumaa Omavalitsuste Liidust, SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskusest, LEADER tegevusgruppidest ja MTÜ-st Kodukant Harjumaa.

KT

PUBI COSIUS

II. okt Oktooberfest pidu, DJ Jatsko, tasuta november
01.nov Hellad Velled, 10€
15. nov Kabaree Show Frisky Twentis & solist Inga Kaare, 20€ detsember
13.dets Sinu Naine, 10€

Kose Vallavolikogu istung 19.09.2019 kell 15.00

Kose Vallavolikogu kolmekümne teine istung toimus Kose Kultuurikeskuse väikeses saalis. Istungit juhatas vallavolikogu esimees Uno Silberg.

Istungist võtsid osa Kose Vallavolikogu liikmed: Ain Allas, Astrid Ojason, Kalle Pormann, Ott Valdma, Ruttar Roht, Eero Leedmaa, Tiit Mae, Tiiu Jalg, Janno Jöffert, Mirko Kiison, Timo Nikitin, Aivar Pohlak ja Anely Tisler.

Puudusid: Alvar Kasera, Andres Öis, Margit Mikk, Sander Prits ja Siim Pohlak.

Määrusega nr 60 kehtestati Kose valla eelarve ja lisaelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord.

Otsusega nr 167 otsustati pikendada Kose Vallavalitsuse ja MTÜ Kose Tenniseklubi vahel 18.12.2009 sõlmitud vara tasuta kasutamise lepingu tähtaega kuni 31.12.2029.

Otsusega nr 168 otsustati müüa enampakkumise teel vallale kuuluv Kõrvenurga külas asuv Saare kinnistu alghinnaga 20 000 eurot.

Kose Vallavolikogu ei nõustunud geoloogilise uuringuloo väljastamisega OÜ-le Metsagrupp Mudajärve uuringuuumis ja teeb Keskkonnaametile ettepaneku mitte väljastada uuringuluba.

Otsusega nr 169 võeti vastu Kose Vallavolikogu 31.05.2018 otsuse nr 76 lisa 1 muutmine.

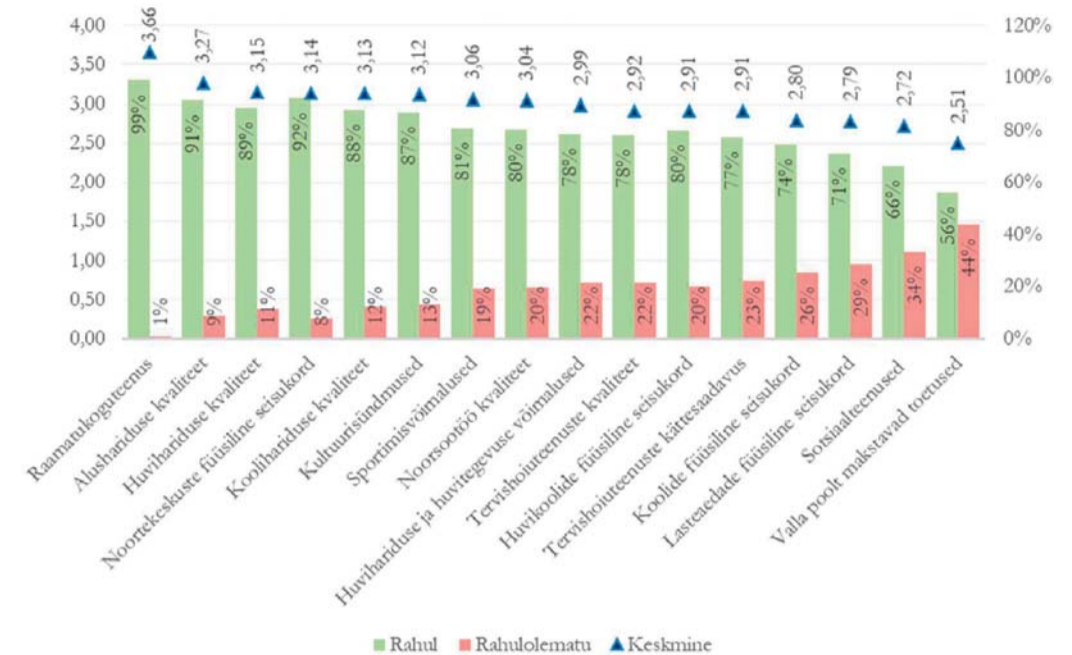
Järgmine vallavolikogu korraline istung toimub **10.10.2019** Kose Kultuurikeskuse väikeses saalis. Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud otsustega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/istungite-paevakorrad-ja-salvestused>

Rahulolu-uuring tõi kokku arvamusd üle valla

Kose vallas viidi suvel läbi esmakordne rahulolu-uuring, mis võimaldas vallaelanikel anda oma hinnang nii siinsele hariduselule kui ka valla elule tervikuna.

Möödunud suvel oli kõigil Kose valla elanikel võimalus osaleda valla rahulolu-uuringus ning avaldada arvamust selle kohta, mis on Kose vallas hästi, mis halvasti ning millega tuleks kindlasti tegeleda: Kose Vallavalitsuse tellimisel esmakordselt viidi läbi küsitlus, mille eesmärgiks oli kaardistada elanike rahulolu peamiste avalike teenustega ning tuua välja ootused ja ettepanekud edasisteks arendustegevusteks. Küsitlus oli veebipõhine, mida levitati valla kodulehe ja sotsiaalmeediakanalite kaudu, kuid võimalus ankeetide täitmiseks oli ka paberkuul. Uuringu läbiviijaks oli osatühing Cumulus Consulting. Kose Vallavolikogu esimees Uno Silberg tänab kõiki, kes küsitluses osalesid ning rõhutab, et mõned esile kerkinud valupunktid on praeguseks juba lahenduse leidnud. Silbergi hinnangul on oluline, et rahulolu-uuringu küsitlus muutuks vallas järjepidevaks traditsiooniks.

Osalejaid oli kõigist piirkondadest
Uuringut läbiviinud ettevõtte Cumulus Consulting juht Mihkel Laan ütles tulemuste tutvustamisel, et uuringu meetod osutus õnnestunuks – tervikvastused andis üle

500 inimese, kes olid erinevatest vanuserühmadest ning erinevatest valla piirkondadest.

Lisaks suletud küsimustele oli ka võimalus avaldada arvamust ja teha ettepanekuid. Neid laekus kokku 2250.

Mihkel Laane sõnul oli rahulolu Kose vallas elamisega üldiselt vägagi kõrge. Küsimusele, kas Kose vallas on hea elada, vastas 70% osalejaist variandiga „Jah, pigem hea” ning 14% leidis lausa, et „Väga hea” – koolikeeles väljendudes tähendab see, et 84% osalejaist hindab oma koduvalda hindega neli või siis.

Piirkondi hinnates võiks öelda, et suurem rahulolu valitseb Kosel, Orus ja Habaja-Harmi piirkonnas, veidi väiksem Ravilas ja Ardus.

Kose valla kui elukeskkonna plussidena toodi välja siinse looduse ilu, head asukohta, ühendust Tallinna ja muu Eestiga ning seda, et kõik vajalik on kohapeal olemas. „Kirik, kool ja kõrts on käepärast,” kommenteeris keegi osalejaist. „Elaks kui looduse keskel, aga samas tsivilisatsioonis,” hindas teine. Kõrgelt hinnati kergliiklusteede

olemasolu ja korrashoidu, kuid miinusena toodi välja, et neid pole kahjuks veel paljudesse kohtadesse rajatud. Vajadus nende järele on aga ilmselge!

Miinusena toodi välja veel äärmastaastumise ohtu ning arvati, et vallajuhid võiksid paremini tööd teha. Huvitava paradoksina sai vallajuhtide töö silmatorkavalt madalama hinnangu, kui valla allasutuste töö – ehkki just nende asutuste töös hoidmine ja edu ongi vallajuhtide üks peamisi ülesandeid.

Raamatukogud meeldivad kõigile

Ilmnes, et kuigi eriarvamused ja äärmiselt erinevad hinnangud on igati loomulikud, on Kose vallas siiski midagi, millega praktiliselt kõik uuringu osalenud väga rahul olid – selleks on meie raamatukogud.

Lisaks raamatukogudele said väga kõrgeid hinnanguid ka Kose vallas pakutav alusharidus ehk meie lasteaiaid ning huvihariduse tase ja võimalused.

Head hinnangud said osaks ka vallas tegutsevatele koolidele. Ilmnes, et paljud lapsevanemad hin-

davad palju kõrgemalt kooli üldist taset ja head õppimise- ja õpilaste-sõbralikku keskkonda, kui näiteks riigieksamite pingerida või laialdast valikainete pakkumist.

Häid sõnu jagus ka valla kultuurikorralduse ning huvitegevuse võimaluste kohta. Märksa vähem said aga tunnustust teede seisukord ja prügimajandus, kus toodi välja mitmeid probleeme ja puudujääke. Veel leiti, et parandamist vajavate teemade hulgas on valla poolt makstavad toetused, sotsiaalteenused ja lasteaedade füüsilise seisukord.

Külaseltside tegevus sai kiita peamiselt Ardus, Visklas ja Ravilas. Noortekeskusi kiideti väga piirkondades, kus need tegutsevad, kuid neist tunti puudust piirkondades, kus neid pole või kus nad pole suvets korralikult käivitunud.

Mihkel Laan ütles rahulolu-uuringu tulemusi tutvustades, et keerulistes majandusoludes on sellised vastuolud igati loomulikud ning tulebki otsustada, millele parajasti rohkem tähelepanu saab pöörata.

Anne-Mari Alver

Ametlikud teated

Tade nõmm kinnistu detailplaneeringu koostamise lõpetamine

Kose Vallavalitsus otsustas 17. septembril 2019 toimunud istungil lõpetada Tade nõmm kinnistu detailplaneeringu koostamise (korraldus nr 560).

Planeering oli algatatud Tade külas asuval Tade nõmm katastriüksusele (katastritunnus 33701:002:0952, maakasutuse sihtstarve 100% maatulundusmaa), eesmärgiga eraldada kinnistust kolm tootmismaa ja kaks ärimaa krunti ning seada ehitusõigus õlle tootmise hoone ja majutusruumidega kõrtsihoone püstitamiseks.

Planeering algatati ca 3 ha suurusele maa-alale Tade nõmm katastriüksusest (kogupindala 45,72 ha) 2013 aastal.

Sama korraldusega jäeti algatamata ka keskkonnamõju strateegiline hindamine ning kinnitati detailplaneeringu lähteseisukohad.

EhSRS § 1 lõike 4 kohaselt tuli enne 30. juunit 2015 algatatud detailplaneeringute menetlus lõpetada 1. juuliks 2018.

Menetluse lõpetamine tähendab, et Kose Vallavalitsusel tuleb võtta vastu otsus, kas detailplaneering kehtestada või selle koostamine lõpetada.

Eelnevalt märgitud tähtaeg on möödunud ning algatamisest on möödunud üsna pea 6 aastat.

Käesoleva ajani ei ole planeeringut esitatud Kose Vallavalitsusele ülevaatamiseks ja menetlemiseks, lähteseisukoht on aegunud ning vahepeal on muutunud mitmed õigusaktid.

Osaühing LANDEKER esitas 10. septembril 2019 (registreeritud dokumendiregistris 10.09.2019 nr 7-1.2/1601 all) avalduse, milles palus lõpetada Tade nõmm kinnistu detailplaneeringu koostamine lähtuvalt planeerimisseaduse § 129 lõike 1 punktides 2 ja 3.

Detailplaneeringu koostamise lõpetamine ei tähenda, et maaüksuse omanik ei saaks edaspidi pöörduda kohaliku omavalitsuse poole detailplaneeringu koostamise algatamise taotlusega.

Korraldusega on võimalik tutvuda Kose valla dokumendiregistris ja tööajal Kose Vallavalitsuses.

Täiendav info: Enelin Alter, enelin@kose.ee, 6339325.

Oktoobrikuu on täiskasvanud õppija kuu

Sel kuul on huviorbiidis elukestev õpe. Õppida ei ole kunagi hilja ning on võimalik osaleda erinevatel huvipakkuvatel õpisündmustel. Täiskasvanud Õppija Nädal 2019 toimub 11.-18. oktoobril. Kutsume üles korraldama õpisündmuseid täiskasvanutele.

Info toimuvate TÕN kuu sündmuste kohta on leitav Andrase kodulehelt www.andras.ee, samas asub ka koolituskalender, kuhu on võimalik TÕN sündmusteid kirja lisada. Õnneks on vaja õppida!

KT

Huvihariduse ja huvitegevuse avalik projektikonkurss

Kose Vallavalitsus kuulutab välja konkursi 2019/2020 õppeaasta huvihariduse ja huvitegevuse täiendava riigipoolse toetuse jagamiseks Kose vallas tegutsevatele huvihariduse ja huvitegevust pakuvatele juriidilistele isikutele ja

Kose valla üldharidus- ja huvikoolidele.

Riikliku lisatoetuse eesmärk on parandada huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavust ning pakuda noortele mitmekesisemaid osalemisvõimalusi kultuuri-, spordi-, looduse- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonnas. Sihtgrupp on Kose valla 7-19 aastased noored.

Täpsem info ning taotlusvormid valla kodulehel huvihariduse ja huvitegevuse alamlehel <https://www.kosevald.ee/huvikoolid>

Taotlus tuleb esitada vormikohaselt ja allkirjastatuna hiljemalt 29. oktoobrikuu 2019 aadressile vald@kose.ee

Info: kadri@kose.ee; tel 633 9307

Õpetajaid rõõmustas Sepo Seeman

Õpetajate päeva eelsel õhtul toimus Kose Kultuurikeskuses pidulik kontsert-aktus, mis oli pühendatud Kose valla koolide ja lasteaedade õpetajatele.

Tervitus- ja tänukõnedega astusid üles Kose Vallavolikogu esimees Uno Silberg ja vallavanem Merle Pussak.

Vallavanem rõhutas oma peakõnes, et tegelikult peaks õpetajaid tunnustama iga päev – täpselt nii, nagu õpetajad ise iga päev pühendavad, et õpilastele parimat pakkuda.

Vallajuhtide tänusõnadele järgnes tunnustamine, kus tänukirjad kauaaegse südamega tehtud töö eest said õpetajad, kelle töös täitus sel aastal ümmargune arv aastaid. Kokku on neid valla koolide ja lasteaedade peale sel aastal tervelt 27.

Saažikaim tänukirja saaja on sel aastal Kose Gümnaasiumi inglise keele õpetaja Tiia Puistama, kellel on pedagoogikogemust juba 55 aastat.

Õpetajatele esines ka Sepo Seeman, kes andis monoetenduse „Eesti mehe rõõmud ja rõõmud“.

Kauni lavakujunduse oli loonud Leili Vilba lilipoest „Serene lilled“. Sündmuse kaaskorraldamise eest tänavad korraldajad Kose Kultuurikeskuse töötajaid ning Külli Raamatut ja kooli kokkasid.

Kadri Põlm

Merle Pussak ja Uno Silberg õnnitlevad Kose Gümnaasiumi muusikaõpetajat Anne Kruuset, kes on 45 tööaasta jooksul õpetanud laulu ja muusikat armastama loendamatu hulga õpilasi.

Meeleolukas kohvikuõhtu kulmineerus Sepo Seemani monoetendusega „Eesti mehe rõõmud ja rõõmud“.

Ardu Lasteaed tähistas juubelit

27. septembril 50 aastat tagasi avati Ardu lasteaed. Samal kuupäeval 10 aastat tagasi kolis lasteaed praegusesse uude ja ilusasse majja. Varem tegutses kohandatud oludes ehk kahe rühmana lähedal asuva kortermaja kahel korrusel.

Juubeliõhtul peeti Ardu Lasteaiais tore pidu koos endiste ja praeguste töötajatega. Direktor Tiina Suvi meenutas oma sõnavõttus, et lasteaia on läbi aja töötanud umbes 80 töötajat ning seal on alushariduse saanud ca 800 last. Praegu on lasteaia 48 last ja 16 töötajat.

Tänu ja lugupidamist väärivad kõik selle lasteaia särasilmad ja sõbralikud töötajad, ent kõige suurema staažiga on õpetajad Helvi Kikas ja Svetlana Väär, kes on Ardu lapsi õpetanud vastavalt 38 ja 35 aastat. Laulu ja pillilooga astusid üles ka lasteaia töötajad.

Juubeli peokava sisustasid praegused lasteaialapsed õpetaja Sirve Männamaa juhtimisel, kes on samuti väga staažikas muusikaõpetaja - juba 21 aastat.

Õnne olid soovima tulnud "külalised minevikust" - nagu nad ise

Lapsed ja õpetajad saavad hästi hakkama ka ühise esinemisega.

end nimetasid - ehk siis endine Kõue vallavanem Andres Õis koos toonase vallasekretäri Antonina Koidustega.

Andres Õis märkis oma kõnes, et otsus lasteaiale uus maja rajada oli üks tema õigemaids otsuseid

vallajuhina.

Külalised olevikust olid valla teiste lasteaedade esindajad.

Kose vallavanem Merle Pussak tõi lasteaiale kingituseks kaks ilusat kott-tooli ning soovis oma juubelikõnes, et lasteaia ikka palju

lapsi oleks.

Ardu alevikuselts kinkis lasteaiale kena uue puupingi. Lisaks sai lasteaed kingiks palju-palju lilli ja vahvaid mänguasju.

Anne-Mari Alver

Õnnitlused tööjuubeli puhul!

Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kool

Muusikaõpetaja **Kaili Pern** – ettevõtlikkuse ja professionaalsuse eest, mida on jagatud 15 aastat Kose-Uuemõisa Lasteaed-Koolis
Leila Lehtmets on Kose-Uuemõisa Lasteaed-Kooli lastes arendanud ettevõtlikkust läbi rahvusvaheliste projektide ja robotikaõpetuse.

Kosejõe Kool

Vello Saliste – Sotsiaalpedagoog, abiõpetaja- 45 aastat Kosejõel

Katri Saliste – Õpetaja, ringjuht- 45 a Kosejõel

Helen Tuisk – Õpetaja, ringjuht-25 aastat Kosejõel

Jüri Vainu – 15 aastat Kosejõe Koolis õpetajana

Oru Põhikool

Raine Savolainen – 35 aastat pedagoogilist staaži Kose valla haridus-asutustes

Kose Muusikakool

Tanja Günter – väga tulemusliku töö eest viuldajate ansambli juhendajana Kose Muusikakoolis.

Karin Sarapuu – väga tulemusliku töö eest akordionistide ansambli juhendajana Kose Muusikakoolis.

Oru Lasteaed „Mesimumm“

Kai Pari – Oru Lasteaia „Mesimumm“ töötanud õpetaja abina 25 aastat

Kose Lasteaed Päevalill

Küllike Nokkur – 35 aastat Kose Lasteaia „Päevalill“ töötanud õpetaja abina.

Ardu Lasteaed

Svetlana Väär – 35 aastat töötanud Ardu Lasteaia õpetajana

Ardu Kool

Margit Valdma – 30 aastat töötanud Ardu Koolis õpetajana.

Kose Gümnaasium

Tiia Puistama, pedagoogiline staaž 55 aastat

Anne Kruuse, pedagoogiline staaž 45 aastat, õpetajana Kose Gümnaasiumis 35 aastat

Heli Sepp, pedagoogiline staaž 40 aastat

Sirje Truuväärt, pedagoogiline staaž 40 aastat

Ave Oja, pedagoogiline staaž 35 aastat

Vaike Juursalu, pedagoogiline staaž 35 aastat

Alla Masing, pedagoogiline staaž 35 aastat.

Maarika Harmipaik, pedagoogiline staaž 30 aastat, õpetajana Kose Gümnaasiumis 30 aastat

Kärt Matiisen, pedagoogiline staaž 30 aastat, õpetajana Kose Gümnaasiumis 30 aastat

Laine Põldaru, pedagoogiline staaž 25 aastat

Kadri Uustalu, pedagoogiline staaž 25 aastat, õpetajana Kose Gümnaasiumis 25 aastat

Anvar Hansson, pedagoogiline staaž 25 aastat

Sigrid Kaju, õpetajana Kose gümnaasiumis 15 aastat

Kristi Arusoo, pedagoogiline staaž 10 aastat, õpetajana Kose Gümnaasiumis 10 aastat

8. novembril kell 19.00 KOSSE KULTUURIKESKUSES

ISADEPÄEVA KONSERT

TIITLI "KOSE VALLA AASTA ISA" ÜLEANDMINE

ESINEVAD ANU JA TRIINU TAUL

INFO TEL: 5332 9398

Voldemar Reimaa mälestus jäädvustati pingi ja kontserdiga

Kose-Uuemõisas oli 26. septembril ilus ja pidulik päev – rõõmsa puhkpillimuusika ja mälestuskõnede saatel avati seal Kose valla aukodaniku Voldemar Reimaa mälestuspink. Käesoleval aastal möödus Reimaa sünnist sada aastat.

Ürituse eestvedaja, Kose puhkpillielu hing ja süda Olev Roosa ütles oma kõnes, et Voldemar Reimaa pühendas oma elu ja hinge puhkpillimuusikale ning see inspireerib tänaseni ka kõiki teisi meie pillimängijaid.

Kose vallavanem Merle Pussak tänas oma sõnavõttus Olev Roosat ning avaldas heameelt, et väärikaid mälestuspinke jagub Kose vallas väga erinevatesse kohtadesse.

Voldemar ehk Volli Reimaa poeg Vallo Reimaa avaldas heameelt, et pink paistab kenasti tema isakodu aknasse ära ning meenutas, et omal ajal sõitsid Kose-Uuemõisa tublid pillimehed jalgratastega Kosele esinema – olgu või tuuba seljas, aga sõideti. Üldse oli Voldemar Reimaa kõva spordimees, kelle jaoks polnud probleem sõita paarikümmend kilomeetrit jalgrattaga, et viiekilomeetrise rahvajooksust osa võtta ning siis rattaga tagasi vända.

Kose Pasunakoor mängis meeleolukaid lugusid Voldemar Reimaa loomingust, dirigeerisid Olev Roosa ja Kaili Pern.

Voldemar Reimaa mälestusõhtu jätkus kontserdiga Kose Kultuurikeskuses, kus mängiti nii Reimaa enda lugusid, kui ka teisi meeleolukaid lugusid, mis talle omal ajal meeldisid. Muusikat tegid Kose Pasunakoor ja Pimedate Ühingu Orkester, kes on ka varem palju koostööd teinud.

Lisaks jagasid osalejad mälestusi nii Voldemar Reimast kui ka tema ajast üldisemalt. Poeg Vallo andis ülevaate kogu suguvõsa teest, mis lõppkokkuvõttes tema isa algul Kuimetsa, siis aga juba Kosele tõi.

Lauludega üles astunud meie valla ooperikuningas Mati Kõrts ütles oma meenutustes, et maestro Voldemar Reimaa on ta vähe kokku puutunud, kuid mäletab teda värvi-ka isiksusena. Vallo Reimaa omakorda lisas, et isa ütles mitu korda, et kaasaegsed lauljad ei oska laulda, aga Matist ja Mati lauluoskusest ta pidas.

Lisaks meenutustele aitas suurmehe elust ja tegevusest ülevaadet saada ilus näitus Kose Kultuurikeskuse teisel korrusel.

Anne-Mari Alver

Tuhala kunstnik Heidi Solo avas ERMis näituse

Tuhala ajaloo- ja kunstikambri kunstnik Heidi Solo kureeris ERMis põneva näituse korraldamist.

Näitus „LuKKsus“ annab ülevaate juba muinasajal kasutusele tulnud puidust ukسلukudest. Iga kodalukk on unikaalne autorieksemplar, sest iga talumees tegi oma uksele luku ise. Varieeruvad materjalid, mõõtmed ja proportsioonid. Tööpõhimõte on aga kõigil üks: raskusjõu toimel lukustusdetailide riivistumine. Näitusel on väljas nii muuseumi kogudesse kuuluvad lukud kui ka käsitööna valminud uue lukud.

Erilise haruldusena on eksponeeritud 1918. aastal Hiiu maalt Lübeckisse viidud kodalukk, mis sajandi järel tagasi kodumaale on jõudnud.

Näitusel on ligi 30 kodalukku ERMi varudest, lisaks kuraditosin Heidi Solo enda meisterdatut. Viimaseid lubas kunstnik lahkelt ka väga lähedalt uurida ja isegi katsuda ja lõksutada, et kõik võiksid täpselt aru saada, mida üks kodalukk enesest kujutab. Lisaks leiab sealt mitu mustlaslukku – vigurmänguasja, mille lahtimuukimine jääb näitusekülastajatele proovikiviks.

„Kodalukud on kasutusel olnud sajandeid ja mõnel pool uste ees senini. Vähe on aga neid, kes tänapäeval nendest midagi teavad – kaasaja inimene ei oska ettegi kujutada, et ukسلukk võib olla ka puust ja seejuures oma eesmärgi suurepäraselt täita,“ rääkis Solo.

Kodalukkude näitus asub ERMi osalussaal. Näituse avamine toimus 25. septembril, avatuks jääb see kuni 26. jaanuarini 2020.

Kose vallast käis Heidi Solo näituse avamisel mitmeid inimesi valla kultuurikomisjonist, samuti raamatukogutöötajate esindus. Viimastele on Heidil öelda eriti palju tänusõnu, sest ta sai neilt palju abi välismaise teemakohase kirjanduse väljaotsimise osas.

Kose vallast on museaalide hulgas ekspositsioonis Paunküla külast Pikasöödilt kogutud kodalukk, mille eripäraks on loodusliku kõverusega materjalist riiv ja vöti.

Heidi poolt valmistatud, külastaja jaoks proovimisvõimalusega lukude seas annetas ühe tegemiseks materjali Leistu küla mees Toivo Eensalu ja teise jaoks Liiva küla mees Jüri Matvei. Heidi idee järgi tegi eksponeeritavate museaalide stendid Oru küla firma Dan&Tom Trading Toomas Turmanniga koostöös.

Anne-Mari Alver

KOSE RAAMATUKOGU

17. okt. 18.00 MARJU VERK tutvustab näitust „Kose-Uuemõisa läbi aegade“

01.-31. okt. Fotonäitus „Kose-Uuemõisa läbi aegade“

01.-30. nov. HENDRIK RELVE fotonäitus „PUUD“

Kõik duširuumi-Taukarid ja autos üürgajad – marss meeskoori!

Kose Teataja püsilugeja ehk mäletab, et täpselt aasta tagasi ilmus siin-samas leheveergudel üleskutse osaleda projektis "Aita-meeskoor-laulupeole-2019".

Oli rõõm mitmelt poolt kuulda, et nii mõnelgi endisel laulumehel pani see üleskutse südame veidi kiiremini põksuma ja mõtlema, et „...aga, kui lähemski...“.

Meie „võimatu missioon“ õnnestus – päris raske repertuaar sai laulupeo komisjonidele väärilt ette kantud ning korralikud punktid ja laulupeoluba koju toodud.

Nii särasidki meeskoori ilusad punased koorimütsid täie õigusega suures laulupeorongkäigus ja laulukaare all. Kuivajõe meeskoor oma 13 lauljaga oli väikisuselt teine tänavusel laulupeol osalenud kollektiiv.

Laulupidu sai selleks korraks läbi, aga meie laulame edasi...kaugel see järgmine pidugi enam on!?

Ootame ikka endisi ja uusi, nooremaid ja vanemaid, kogemustega ja kogemusteta lauluhuvilisi mehi meiega liituma.

Kuuldavasti aitab laulmine ko-

hutada hästi nakkusliku vingumise ja ligihiliva sügisemasenduse vastu, mõjub hästi nii kehale kui vaimule, annab muuhulgas ka võimaluse 1,5 tunniks kodutöödest kõrvale hiilida ja jonnivate järeletulijate meelevaldast välja pääseda.

Kose, Kose-Uuemõisa, Oru, Kõue ja meie valla teistesegi piirkondadesse on viimaste aastatega lisandunud nii palju noori peresid, kellele kuluks igati ära korralik n.ö sissejuhatus kohaliku kultuuriellu

– meeskoor annab perepeadele selleks väga hea võimaluse.

Meie praeguses rivis laulab mehi erinevatelt elualadelt ja erinevas vanuses, esindatud on nii 20+, 30+, 40+ kui ka 60+ vanusekategorooriad ja keegi ei pea muretsema, et on liiga noor või liiga vana. Katsetama võib tulla ka siis kui pole pärast kooli muusikatunde laulda saanudki – äkki tuleb hirmus hästi välja!? Kui ei proovi, ei saa teada!

Me laulame eelkõige endi, aga

ka kohalike kuulajate rõõmuks erinevat repertuaari Eesti estraadist rahvalike lauludeni, hoiame au sees ka kooriklassikat. Muidugi on kooriproovide kohustuslik osa ka päevapolitika üle arutamine ja muud meestejutud.

Lauluproovid teispäeviti kell 19.00 Kose-Uuemõisa külakeskuses. Eest veab Sandra Nikitin.

Kui hakkas huvitama, siis tule lihtsalt kohale või küsi lisa telefoni numbril 55 643 882 või aadressil sandra.nikitin@gmail.com.

Võimalus osaleda hiite kuvavõistlusel

Kuni 15. oktoobrini saab saata fotosid hiite kuvavõistlusele. Oodatud on põliste looduslike pühapaikade pildid nii Eestist kui mujalt maailmast.

Võistluse peaauphind on 1000 eurot, hõimurahvaste auhind 300 eurot ja kuni 16-aastaste auhind 200 eurot. Lisaks jagatakse eriauhindu teemadel: hiis, püha puu, kivi, veekogu, annid, hiie valu, pärimus, saared jm.

12. korda toimuva rahvusvahelise võistluse teema on looduslikud (mitte ehitatud-rajatud)pühapaigad: hiied, pühad mäed, puud, kivid, veekogud jm looduspaigad, kus juba meie esivanemad käisid palvetamas, ravimas, ande jätmas, nõu pidamas, ennustamas jm kombetalitusi täitmas.

Võistluse eesmärk on väärtustada põliste väepaikade kultuuri- ja looduspärandit, jäädvustada nende hetkeseisund ning julgustada inimesi pühapaiku külastama ja hoidma.

Fotosid saab võistluse leheküljel üles laadida kuni 15.10.2019 südaõhni.

Hiite kuvavõistlust korraldab Hiite Maja sihtasutus koostöös Maavalla Koja ning vabatahtlike koostööringiga Hiiepaik.

Rahvusvahelise looduskaitseliidu (IUCN) hinnangul on looduslikud pühapaigad inimkonna vanimad looduskaitsealad. Kultuuriministeeriumi looduslike pühapaikade arengukava sõnul on paljud Eesti looduslikud pühapaigad kasutusel ka tänapäeval.

Seal ravitakse, ohverdatakse, palvetatakse, mälestatakse lahkunuid ning järgitakse muid tavasid. Pühapaik on põlvkondade sideme ning järjepidevuse, samuti looduse ja vaimse pärandi hoidmise koht.

Eesti suurimad ja tuntumad pühapaigad on Võhandu Pühajõgi, Otepää pühajärv, Tamme-Lauri tamm, Saula Siniallikad, Panga pank, Kaali Pühajärv, Lehmja hietammik jt. Kümneid pühapaiku on ka Tallinna lähümbruses ja need leiab pühapaikade kaardilt:

<http://hiiepaik.ee/vaata/kaardirakendus/>

Ahto Kaasik
Maavalla Koda

Hingedepäev Kose kirikus

02.11 kirik avatud
kell 12.00-21.00

19.00 Õhtupalvus Taizé lauludega
Süütame kirikumäel küünlad

Oled südamest oodatud!

Kuupaiste Sohaat

FANTASIA 2 VAATUSES

AUTOR LIIA KIKAS
LAVASTAJA ROBERT KIKAS

OSADES:

ANDO EISTRE
KRISTINA TIKKENBERG
MIHKEL ERIK RIID VÕI
RASMUS REINUT
ILDNA SILLAMAA
MIGUEL KAJU
ALIIS KAMPUS
STELLE ENN
AIVO EENSÖÖ

MUUSIKA:
BEETHOVEN, LAIBACH

19. OKTOOBRIKELL 19.00

KOSE
KULTUURIKESKUSES

PILET 10/8 EUR
KOHAPEAL ANNULT SÜLARAHAS

ETENDUSEL ON
OMANIMELINE FB LEHT

PILETID
PILETIMAAILM
JA
KOHAPEAL

Nii me koos loomegi lood

Seekordne vanavanemate päev Oru lasteaias oli mitmel moel eriline. Olime lasteaiada kutsutud nädalavahetusel, et tähistada üheskoos ka maal elamise päeva.

Varasematest aastatest tean, et vanavanemate päevale tullakse tõe-poolest nii Paidest, Pärnust, Rakverest kui Tallinnast. Eks maal elamist propageeris see päev muidugi linnarahvale, aga maaelu sügavam mõtestamine kulub meile endilegi ära. Ikka sellepärast, et väärtustada seda meie jaoks nii tavalist elulaadi ja esivanematelt päritud talupojatar-kusi põlvkonniti edasi anda.

Selsamal tavalisel moel kannab põlvkondlikku järjepidevust ka lasteaiad. Muidugi vaid siis, kui ollakse paiksed. Meie suguvõsa on siinkandis elanud vähemalt kuus põlve. Oru lasteaiaga on meil ühiseid lugusid veerandsaja aasta jagu. Vanavanemate päeva traditsioon ulatub sellest tähtsast kaugemale. Mul on meeles, kui minu ema tuli Järva-maalt mu noorima tütre vanavanemate päevale viimast korda. Seekord olin ise samas rollis, kuna meil läheb lasteaiakaalaste lastelaste järg selle aastaga pausile.

Nii läks mu mõte seekordsel vanavanemate kontserdil rändama. Meie lapsukesed laulsid ja lugesid ajajõe voolamisest, suureks saamisest ja lapseks jäämisest. Nemat õpetasid meid. Panid mõtlema igavikulistel teemadel, kuidas me koos oma elulugusid loome.

Ma ise kasvasin lasteaiajuhataja peres, see õpetas nägema avaramalt ka lasteaiadnike tööd. Laulud lapse suhu ja tantsusammud tillukestesse jalgadesse ei tule iseenesest, selle taga on õpetajate armastus ja hool. Kui oled selle ameti valinud, siis on hoida ja armastada teise pere last nagu iseenda oma tavaline ja enesestmõistetav. Nagu maalelamine.

Aitäh Oru lasteaias pere selle torele päevale eest! Eks kohtume veel. Minu viies lapselaps on juba lasteaias ootajärjekorras.

Reet Suurkask

Uku, Mureli, Ruudi, Kusti ja Atsi vanaema

Mälumängude hooaeg alustab

Alustame taas mälumängude hooaega valla eri paigus ja ootame osalema nii vanu kui uusi mälumänguvõistkondi.

Kose valla mälumäng „Mäluveski“ toimub Oru Külakeskuses oktoobrist-aprillikuuni iga kuu III kolmapäeval kl 19.00, esimene kohtumine 16. oktoobril. Osalema oodatakse 4-liikmelisi võistkondi. Küsimused koostab Tenno Sivadi.

Siniällika Trahteri mälumäng alustab oma V hooaega. Mälumäng toimub Siniällika Trahteris iga kuu IV pühapäeval kl 13.00. Esimene kohtumine pühapäeval, 27. oktoobril. Osalema oodatakse 3-liikmelisi võistkondi. Küsimused koostab Erkki Bahovski.

Mälumäng „Kõue Kood“ toimub Kõue Rahva Majas. Kohtutakse kuu III pühapäeval kl 15.00. Esimene kohtumine pühapäeval, 17. novembril kl 15.00. Osalema oodatakse 3-liikmelisi võistkondi. Küsimused koostab Sirje Saulep.

Traditsiooniliselt toimub kõigi mälumängude võitjavõistkondade vahel hooaja lõpus superfinaal, mille käigus selgitatakse välja valla parim mälumängu võistkond.

Tule mängima, sest mälumäng hoiab meele ärksa ja kogukonna rõõmsa!

Pidu vanavanematele ja mihklilaat Oru Lasteaias

Kuna vanavanemate päev ja mihklilaat oli meie lasteaias selle õppeaasta üks esimesi suuremaid üritusi, siis tegutsema hakati kohe käesoleva aasta septembrikuust.

Esmalt peeti maha mitu selleteemalist koosolekut ja infotundi. Ikka selleks, et kõik oleks iga nurga pealt informeeritud ja kõik saaksid oma asjadest ja ülesannetest ühtmoodi aru... Ikkagi lasteaiad ju!

Kontsert vanavanematele toimus laupäeval päeval ja oli seotud sellise torele ettevõtmisega, nagu seda oli „Maal elamise päev“, kus saadigi tulla uudistama-vaatama, mida me seal lasteaias teeme ja kuidas elame-oleme. Samal päeval toimus lasteaias ka hoolekogu korraldatav heategevuslik mihkli-

laat, kuhu lapsevanemad tublisti panustasid – laadale ja kohvikusse toodi sügisande, käsitöö meisterdusi, hoidiseid ning hõrke küpsiseid.

Piduehtes lasteaiad

Sellel päeval oli meid õnnistatud lausa imelise, kui mitte kõige imelisema ilmaga. Taevast oli nii selge – ei ühtegi pilvetupsu! Päikegi oli ennast asetanud nii kõrgele ja säravalt paistma, tundis vist ka seda pidulikku meeleolu.

Hommikul oli lasteaiad signat-

saginat täis. Õpetajad tassisid laudu-toole, sättisid lilli ja vaase. Meie remondimees Mart käis asjalikult rühmast rühma uurides, kas on midagi parandada vaja. Igatahes köpitsemist vajavaid asju ta leidis.

Kui kõik olid sättitud, paika pandud ja parandatud, siis hakkasid ka lapsed kohale tulema. Täna sel päeval siis esinemise tarvis oma memmedele ja taatidele. Tüdrukud satsiliste kleitidega ja poisid uhketes viigipükstes.

Kontserdi ajaks olid vanavanemad kogunenud saali ja istekohad leidnud ning ootasid põnevail pilgul meie väikeseid esinejaid. Samal ajal toimusid rühmades veel viimased sättimised ja hääleharjutamised. Tehti ka nalja, mängiti mängu.

Laat, kohvik, töötoad...

Kui lapsed said kõik oma laulud, luuletused, samuti tantsud ära esitada, siis võis ruttu kinni haarata oma vanaema - vanaisa käest ja

minna uudistama rühmaruume, mis olid muutunud erinevateks töötubadeks, laadaks ning kohvikuks Sai meisterdada puulehtedest lilli, lamba villast lammast, sai mõistatada ja nuputada, laadameest osa võtta, ning kui kogu sellest trallist väsimus tekkis, siis sai kohvikus janu kustutada ja isu taltsutada. Oli tore vaadata neid kohvikus istuvaid vanaemasid ja vanaisasid oma pisikeste sõbrakestega. Veel kord uuriti üheskoos üle kõik meisterdused, mis oldi üheskoos tehtud, ning pakiti ja pandi siis väga hoolikalt ära...

Lasteaiad aga jäi ikka vaiksemaks ja vaiksemaks. Veel kostusid mõned jooksusammud ja nakatav naer taamal, kui kadusid needki.

Päike sillerdas ikka veel taevakõrgustes, lõbustades meid oma kuldsete kiirtega.

Evelin-Margita Ilau

Oru Lasteaiad „Mesimumm“ õpetaja

Tulekul konkurss-näitus „KOSE MAITSE 2019“

Kutsume kohalikke ettevõtjaid ja asjaarmastajaid kaasa lööma omakandi parima toidutoote loomisel.

Toode peab olema söödav või joodav, loodud kohaliku tootja poolt ja omama teatavat säilivusaega.

Sobivad nii hoidised, pagari- ja kondiitritooted kui liha- ja piima-saadused.

Konkurss-näitus toimub Kose Isetegijate Jõuluturu raames 7. detsembril Kose Kultuurikeskuses.

Täpsem juhend on tulekul, aga hoidiste aeg on juba käes ja tootearendust jõuab ka veel teha. Ootame rohket osavõttu!

Kose Loomes MTÜ

Talgud Kose Lasteaed Päevalill Ravila majas

Augustikuu viimasel päeval toimusid lastevanemate eestvedamisel ja koostöös lasteaia töötajatega Kose lasteaed Päevalill Ravila majas talgud.

Talgute eesmärgiks oli mudakööride ehitamine lasteaia õuealale. Mudaköögis võivad lapsed valmistada just sellist rooga nagu nad soovivad – liivast, mullast, kastanist, samblast jne. Mudaköögis on tooraineks kõik, mis loodus annab.

Talgutele kogunesid õpetajad ja aktiivsed lapsevanemad koos oma lastega - koos ehitati mudaköögid 3 õuealale, pesti puhtaks aknad ja korrastati katusealuseid. Mudakööride materjali rahastas Kose lasteaed Päevalill oma eelarvest. Talgutele kogunes küll oodatust vähem lapsevanemaid, kuid inten-

sivise loova kena töö ning lastele meeldiv tulemus räägib iseenda eest! Talguliste kohud said täidetud lasteaia koka poolt valmistatud maitsvate pirukatega – päev oli kõigile väsitav, kuid see eest loov ja mitmekesine. Loodame, et järgmisel aastal on ettevõtlikke

lapsevanemaid rohkem, sest seda kõike teeme me oma laste heaolu nimel.

Ma tänan südamest lasteaia personali ja kõiki talgutel osalenuid, kes aitasid teha meie lasteaia mängu ja õpikeskkonna puhtamaks ja loovamaks andes sellega suure pa-

nuse laste heaolusse, et neil oleks toetav keskkond ja võimalused maailma avastamiseks. Mängulised mudaköögid on õuealal need, kuhu meie lapsed lasteaia esimesena tegutsesid ruttavad!

Annika Nielson

Kose Lasteaed sai moodulrühma

Kose Lasteaed PäevaLill aina kasvab ja kasvab. Augusti alguses kerkis lasteaia peamaja õuele uus väike maja – moodulrühm.

Esimene moodulrühm Kose vallas. Oleme mahutanud oma viide asukohta 241 last ja nende heaks tegutses 64 töötajat.

Augusti alguses saabusid Pika tänava äärde pikkade haagistega rekkad, moodulrühma majaosad peal. Võimas ja uhke vaatepilt. Vähehaaval liikudes läbiti lasteaia väravad ning kõrge kraana hakkas majaosi paigaldama.

Kuuest mooduliosast koosnev maja kerkis uudishimulike laste silme all. Tekkis vahvaid vaidlusi, kellele see maja ehitatakse. Selgeks on saanud, et lasteaia lastele.

Moodulrühma asus tegutses Rõõmulille rühm, kus käivad 3-4aastased lapsed. Ruumid on avarad, soojad, valgusküllased. Tagasihoidlike viimistlusvärvide kõrval on hea kujundada rõõmsaid värvitoone. Mängu- ja magamisruumi eraldab voldiksein. Kõik vajalik igapäeva ja huvitavaks tegutses on olemas.

Siinkohal täname kõiki lapsevanemaid mõistva suhtumise ja lahenduste leidmise eest. Koos saime hakkama ja alates 16. septembrist on kõik säravsilmsed Rõõmulilled oma rühmas.

Evelin Sillaste

Kose Lasteaed PäevaLill tänab Ravila maja lapsevanemaid ja töötajaid ettevõtlikkuse eest mudakööride ehitamisel Ravila maja õuealale. Vahva ja uhke!

Lusikapeod Kosel

Laupäeval, 5. oktoobril olid Kose Kultuurikeskuse ruumid täis mõnusat pidulikkust, elevust ja laste kilkeid. Toimus Kose valla lusikapidu. Seekordsele lusikapeole sai kutse osalemiseks kokku 60 väikest ilmakodanikku. Võib ainult rõõmu tunda, sest 2019. aastal on võrreldes eelnevate aastate sama perioodiga lusika saanud juba rekordarv lapsi. Mõne tunnise vahega toimus sel päeval kaks lusikapidu. Muusikaline tervitus kõlas Ko-

se Lasteaia „PäevaLill“ Miisuõie rühma lastelt ning Ravila Laulustuudio laululastelt. Pidulisi tervitasisid volikogu aseesimees Tiiu Jalg ja vallavanem Merle Pussak.

Traditsiooniliselt kingiti väikestele vallakodanikele vapiga kaunistatud hõbelusikas, millele graveeritud lapse nimi ja sünnikuupäev, õnnitluskaart ja raamat „Õnne seen“. Toimus ühispildistamine ja seejärel jätkus pidu kaunit kaetud kohvilauas. Aitäh kõigile peol osa-

lejatele! Aitäh Kose Lasteaia „PäevaLill“ Miisuõie rühma lastele ja õpetajatele, Ravila Laulustuudio laulastele ning juhendajatele, kes rikastasid lusikapidusid meeleolukate muusikaliste etteastetega! Aitäh Külli Raamatule ja Kose Kultuurikeskuse töötajatele, kes aitasid lusikapeo korraldada!

Õnne emale, õnne isale, õnne perelisele!

KT

KOSE VALLAVALITSUS

Kose Vallavalitsus kuulutab välja avaliku konkursi Kose-Uuemõisa Külakeskuse juhataja ametikoha täitmiseks, asukohaga Kose-Uuemõisa, Kose vald, Harjumaa

Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel / kokkuleppel

Tööaeg: täistööaeg

Juhataja peamised tööülesanded on:

- Kose-Uuemõisa Külakeskuse igapäevatöö juhtimine, planeerimine, korraldamine;
- kogukonnatöö hoogustamine;
- kogukonnale mõeldud sündmuste korraldamine ja läbiviimine koostöös kogukonna erinevate ühenduste ja huvigruppidega;
- külakeskuse toimivate huviringide ja õpiringide töö korraldamine;
- koostöö süvendamine erinevate kogukonna ühenduste ja Kose-Uuemõisa piirkonnas olevate vallavalitsuse hallatavate asutustega.

Pakume:

- huvitavat ja mitmekülgset tööd;
- võimalust eneseteostuseks;
- erialaseid koolitusi.

Sobival kandidaadil on:

- head teadmised ja kogemused kultuuritöö valdkonnast;
- koostöövõime ja väga hea suhtlemisoskus;
- iseseisev mõtlemine, otsustus- ja vastutusvõime, oskus efektiivselt planeerida tööaega ja -protsessi;
- suutlikkus algatada uusi ideid ja neid ellu viia;
- loomingulisus, aktiivsus, paindlikkus, positiivne ellusuhtumine;
- vastutustunne, korrektsus ja täpsus;
- kõrgharidus, soovituslikult kultuurikorralduse erialal (võib olla omandamisel);
- arvuti kasutamise oskus;
- eesti keele valdamine kõnes ja kirjas.

Konkursil osalemiseks kandidaadil esitada:

- kirjalik avaldus, mis sisaldab kirjeldust kandidaadi motivatsiooni kohta ametikohale asumiseks;
- elulookirjeldus;
- nägemus asutusest, selle tööst ja arendamisest;
- haridust tõendavate dokumentide koopiad;
- muud kandidaadi poolt oluliseks peetavad dokumendid.

Dokumendid tuleb esitada hiljemalt **27.10.2019** Kose Vallavalitsusele, saates need posti teel aadressile Hariduse tn 1, Kose alevik, 75101 Kose vald või saates e-posti teel digitaalselt allkirjastatult aadressile vald@kose.ee.

Täiendavat informatsiooni Kose-Uuemõisa Külakeskuse ja täidetava ametikoha kohta saab abivallavanem Kadri Tiisilt (tel 6339 307, 524 6394 kadri@kose.ee).

Hea Kose valla elanik!

Alates 3. oktoobrist on Kose vallas olemas sotsiaalkindlustusameti ohvriabitöötaja, kes pakub ohvriks langemise korral esmast abi ja nõu.

Ohvriabitöötaja Kaie Nurmsaluga võib ühendust võtta ka siis, kui on soov teatada kellegi teise abivajadusest.

Pöörduda võivad nii ohvrid ja nende lähedased kui ka spetsialistid.

Ohvriabitöötaja võtab abivajajaid vastu igal neljapäeval Kose Vallamajas aadressil Hari-duse 1.

Ohvriabitöötaja poole saab pöörduda, kui olete langenud kuriteo, hooletuse, halva kohtlemise või füüsilise, vaimse, seksuaalse või majandusliku vägivalla ohvriks.

Vastuvõtule tulles võib soovi korral jääda anonüümseks.

Ohvriabitöötaja pakub emotsionaalset tuge, jagab teavet abisaamise võimaluste kohta ning juhendab suhtlemisel teiste asutustega.

Vajadusel saab ohvriabitöötaja suunata kannatanu psühholoogi nõustamisele või teraapiasse.

Kui on alustatud kriminaalmenetlus, on psühholoogiline abi kannatanule ja tema lähedastele tasuta.

Kaie Nurmsalu

Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi- ja ennetusteenuste osakonna peaspetsialisti Kaie Nurmsaluga saab kontakti aadressil kaie.nurmsalu@sotsiaalkindlustusamet.ee või telefonil 5866 9860.

Töövälisel ajal on võimalik pöörduda ohvriabi kriisitelefoni 116 006 või vestelda nõustajaga aadressil ww.palunabi.ee.

KT

Uued torustikud Orus, Palveres, Vardjas, Ravilas ja Kosel valmis

OÜle Kose Vesi oli käesoleva aasta suvi tööine. Kaugkütte torustikke renoveeriti Kosel ja veevärgi torustikke Orus, Palveres, Vardjas, Ravilas ja Kosel.

**Euroopa Liit
Ühtekuuluvusfond**

Eesti tuleviku heaks

**KESKKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS**

• Kaugküttetorustike renoveerimised

Septembris lõpetas ehitaja, Hensel Grupp OÜ, Kose aleviku kaugküttetorustike renoveerimise. Renoveeriti 9 lõigus kokku 395 m amortiseerunud nõukogudeaegset kaugküttetorustikku, asendades need maadlaste eeliseleeritud torudega. Sellega on Kose Vesi kaugkütte teeninduspiirkondades kõik kaugküttetorustikud renoveeritud. Töid teostas Hensel Grupp OÜ. Ehitustööde kogumaksumu-

seks kujunes 117 170 eurot, millest SA Keskkonnainvesteeringute Keskus toetus Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist oli 50%, OÜ Kose Vesi omaosalus 50%.

• Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni renoveerimised

Oru külas renoveeriti küla keskosas Vana tee ümbruses ja sellest lõuna pool paiknev ühisveevärgi ja -kanalisatsioon. Kokku ehitati 2,2 km vee- ning 1,9 km kanalisatsioonitorustikke. Paigaldati kolm reoveepumplat. Nüüd on

võimalik kõikidel ehituspiirkonnas paiknevatel kinnistutel liituda nii ühisveevärgi kui ka kanalisatsiooniga. Kogu Oru küla varustab edaspidi joogiveega renoveeritud Keskuse veetöötusjaam. Ehitati uus hoone, uuendati tehnoloogia osa ning paigaldati nõuetekohase tuletoorjavee tagamiseks Oru külas vajalikud pumbad ja veereservuaarid. Torustike töid teostas Watercom OÜ ning veetöötusjaamas AS TREV 2.

Ravila, Palvere ja Vardja asulate projekti peaesmärk oli koguda kokku asumites tekkiv reovesi ja

suunata see mööda rajatavaid survetrasse puhastamiseks Kose aleviku reoveepuhastisse. Tsentraalselt reovett puhastada on soodsam ja efektiivsem kui mitmes kohas eraldi. Seetõttu amortiseerunud väikepuhastid lammutati ning nende asemele rajati reoveepumplad. Lisaks vahetati välja kõik oma aja ära elanud kanalisatsioonitorustikud Palveres ja Vardjas. Et ehituspiirkonna sisse jäi Kose aleviku Ravila maantee lõpp, siis renoveeriti ka seal veel uuendamata vee- ja kanalisatsioonitorud. Kokku vahetati välja 0,9 km vee- ja

2,2 km iseoolset kanalisatsiooni torustikku ning rajati 9,1 km uut survekanalisatsiooni torustikku. Töid teostas AS TREV 2.

Veevärgi ehitustööde kogumaksumus oli kokku 1829149 eurot, millest SA Keskkonnainvesteeringute Keskus tasus 1143763 eurot, OÜ Kose Vesi 561732 eurot ning Kose vald 123654 eurot.

Kõikide tehtud tööde omaosalus finantseerimiseks laenas OÜ Kose Vesi 350000 eurot.

Margus Proos
OÜ Kose Vesi
Juhataja liige

Kose valla V kodukohvikute päev toimub 2020. aastal Kose-Uuemõisas!

Juba 10 kuu pärast on Kose valla kodukohvikute päeva toimumise piirkonnaks Kose-Uuemõisa. Rändkohviveski on üle antud ning nüüd on aeg hakata koonduma vahvatel, särasilmsetel ja tegudest pakatavatel inimestel, kellega koos seda päeva korraldada. Kohalikud elanikud!

Tulge korraldusmeeskonda üritust organiseerima või kohvikut pidama ning annage koos oma panuse ja energia meie kodukoha tutvustamiseks.

Igast ideest võib kooruda midagi erakordset ja uut ning Sinu arvamus ja osavõtt on oluline, et see

päev edukalt toimuks!

Teiseks ja mitte vähetähtsaks teemaks oleks meie valla järgmise aasta jaanipäeva tähistamine Kose-Uuemõisas.

Nagu selgub, siis särada ja tegusaid ettevõtmisi teostada on meie kohalikele kogukonnale antud mitu.

Esmane kokkusaamine ja ideede korjamine toimub Kose-Uuemõisa Külakeskuses 28. oktoobril algusega kell 18.30.

Tule liitu kodukohvikute meeskonnaga ja jaga oma arvamusi ka jaanipäevaga seoses.

Iga värske idee ja liituja on oluline.

**Kose-Uuemõisa
Külaselts**

Kose valla eakad käisid Sillamäed avastamas

29. augustil sõitis paarkümmend Kose ja Kose- uuemõisa eakat juba teisele MTÜ Kozebue ja Migratsiooni Sihtasutuse korraldatud üritusele.

Kui esimesel korral olime merepäevadel Tallinnas, siis seekord viis tee Sillamäele, värskete meretuulte linna. Osalejaid oli Tallinnast, Narvast, Jõhvist, Sillamäelt.

Teadupoolest oli Sillamäe ENSV-s suletud piiritsoon ja sellest linnast ei teatud õigupoolest midagi.

Nüüd saab nautida küll ühelt poolt vana arhitektuuri, aga samas

kaasaega astunud avatud linna, mida meile tutvustas staažikas giid Priit Orav, kes näitas ka tähtsaimaid hooneid. Huvitava ja põhjaliku ülevaate saime ajaloo- ja kultuurimuseumis, kus lisaks ajastu tutvustamisele oli ka põnev kivi- mite kogu.

Esimesed teated Sillamäest pärinevad 1502. aastast. Esimese maailmasõja olid Sillamäe lähistel

Petrogradi kaitseliini suurtükid. Eelmise sajandi 20ndatel aastatel rajati Sillamäele tööstus – põlevkivi töötlemisvabrik ja väike sadam. Pärast Teist maailmasõda rajati siia uraanimaagi töötlemisvabrik, mis töötas nõukogude aatomitehase hüvanguks.

Saime ka sõita sadama territooriumile, kus kaasaegset sadamat ja suurtehast "NPM Silmet" tutvustas ärijuht Andrei Birov. Ettevõtte on silmapaistev kogu maailmas oma tehnoloogia ja toodangu poolest – haruldased metallid ja muldmetallid.

Tegu on unikaalse eraettevõttega, mis on tantaali ja niobiumi tootmises maailmas üks juhtpositsioonil olevaist.

Tänane Sillamäe on Ida- Viru

maakonna mereväravaks ning omamoodi sillaks, mis ühendab Euroopa Liitu Venemaaga.

Pärast lõnasööki kogunesime saali, kus kuulasime väikest kontserti vene, valgevene, ukraina ja eesti lauludest, mis kõik kõlasid oma päritolukeeltes.

Lõpuks jõuti taas lemmikteemani ning meil oli võimalus osaleda viktoriinis Otto von Kotzebue. Kuna rahvast on väga palju, siis peale laudade ümber paigutunud eri keelt kõnelevate laudkondade jagatakse ära veel toetajaliikmed.

Küsimused olid huvitavad, tekitasid kaasaenamist ja elevust ja kuulatas röömsaid reageeringuid.

Helina Alver

Sihtasutus Kihelkonna Laagrikeskus korraldab

Info tel 502 1159, Andres Õis

Sügisel koolivaheajal Kose pastoraadis töö- ja puhkelaager „Vanad toolid kuurist saali“

* Esmaspäevast neljapäevani (21-24.10) renoveerime toole. Õpime erinevaid töövõtteid, sh sadulsepa tööd ja restaureerimise kunsti saladusi.

* Reedel (25.10) teeme väljasõidu Lahemaa loodusesse ja tutvume ka Joaveski hüdroelektrijaamaga. Laagri täpsem ajakava saadetakse osalejatele. Osalemiseks pead olema vähemalt 13 aastat vana.

Registreeri end aadressil kihlake@hotmail.ee

Osalustasu on 40 eur, tasumine pärast laagrisse registreerimise kinnitust väljastatud arve alusel.

Projekti rahastatakse kohaliku omalgaatuse programmi vahenditest.

Päev Juminda poolsaarel

Harju NKK Kose jaoskond korraldas 7. septembril väljasõidu Kolga mõisa ja Juminda poolsaarele. Eesmärgiks oli kinnistada oma metsas liikumise oskusi ja metsas hakkama saamise oskusi.

Sissejuhatuses külastasime Kolga mõisaansamblit. Juba kohalikus mõisapoes tutvusime käsitööga, rahvatarkustega, ka ravimtaimetarkustega.

Koos matkajuht Ene Riibergiga suundusime edasi Juminda loodusräiale. Vaheldusrikkal maastikul nägime metsastunud rannavalle ja soolaid. Avastasime rändrahned, ronisime võimsa majakivi otsa ning imetsime vaatetornist poolsaare soomaastikke ja metsamassiive. Õppisime seenetarkusi, leidsime ootamatult palju jõhvikaid ja maitsesime maitsetuid leesikaid. Metsast väljudes oli nii mõnelgi osalejal raske seenekandam kaasa tekkinud.

Edasi suundusime Juminda poolsaare tippu. Seal tutvusime kohaliku põneva ajaloo ja meenusime Juminda lahingut.

Päikeseloojangul pöördusime tagasi Kosele. Oli imeline sügispäev koos toredate seltskonnaga ja uute teadmistega.

Imbi Jensen

Kose Laskespordi klubi treeningud ja võistlused Kose-Ristil

10.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
11.10.2019	10:00 - 18:00	Treening
12.10.2019	09:00 - 21:00	Välisvõistlus
13.10.2019	09:00 - 21:00	Välisvõistlus
16.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
17.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
18.10.2019	10:00 - 18:00	Treening
22.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
23.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
24.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
25.10.2019	10:00 - 18:00	Treening
29.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
30.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
31.10.2019	10:00 - 20:00	Treening
01.11.2019	10:00 - 18:00	Treening
02.11.2019	09:00 - 19:00	Võistlus
03.11.2019	09:00 - 19:00	Võistlus
04.11.2019	09:00 - 19:00	Võistlus
05.11.2019	09:00 - 19:00	Võistlus

Toomas Kutsar

5018294
kutsar.toomas@gmail.com

„Tänad“ seitsekümmend viis aastat tagasi

Loo autor on Tiit Petersoo (edaspidi Tiit), kes on sündinud Tallinnas 31. detsembril 1937. Tiit elas oma isa Henn Petersoo (1909-1968), ema Selma Petersoo (1916-1982, sünd. Jöffert) ja õe Tiiaga Tallinnas Raua tänaval majas number 30 (tookordne numeratsioon) ja korteris number 21.

Pärast 1944. aasta 9.-10. märtsi õhurünnakut Tallinnale viidi Tiit sõjapakku Kosele Alu talusse. Alu talu oli Tiidu tädimees Peeter Kruusement (1891-1942) saanud teenete eest Vabadussõjas. Peeter Kruusement, tema abikaasa Helene Kruusement (1902-1944, sünd. Jöffert) ning nende tütre Enna (1935-1946) ja Aune küüditati 14. juunil 1941.

Tolle küüditamise ühe hetke tunnistajaks oli ka Tiit. Ta viibis tookord Kosel vanaisa Jüri Jöfferi (1867-1953) Tänavas talus. Tõenäoliselt toodi Tänavale sõnum Alul toimuvast ning siis minid Tänavalt Otsa talu juurde, kus Alult algav külatee hargnes kaheks. Kellega Tänav rahvast Tiit kaasas oli, seda ta ei mäleta. Silme ees on hargnemiskohast mööda sõitev veoauto ning inimesed kastas.

Räägitagu millest tahes, kuid mitte sõjast...

Alu talu hakkasid pidama Helene Kruusementi kaks õde Aliide Jöffert (1901-1969) ja Elfriede Tint (1914-1987, sünd. Jöffert). Perepoeg Väino Kruusement (1927-2015) käis Tallinnas koolis. Küüditamise ajal jõudis ta bussiga Kosele, kuid tuli koju mitte teid mööda, vaid otsem, pikki jõe kallast ning seetõttu küüditajatega ei kohtunud.

Alu talu oli väga mitmekesise loodusega. Talu territoorium paiknes Pirita jõe ning riigimetsa vahel. Talu õuel lõppes nõ külatee ning seetõttu möödasõitjaid ei olnud.

Talu tagatõu aknast jälgis Tiit koos tädidega nõukogude lennukite õhurünnakut Tallinna sadamale.

Saksa rinde taganemise järel hakkas Kosel olema saksa sõjaväelasi. Mõned neist sõbrunesid ka Alu rahvaga. Tiit mäletab ohvitser Valterit, kellel olnud soov asuda elama Kiievisse. Olid kaks sõpra Hans ja Ernst. Olevat olnud ruumeina sakslased. Niitsid käsivikatega heina Haneloigul. Sakslastele meeldis Alul vahel ka rohuaias (õuna-marjaaed) napsu võtta. Küla peal ei tohtinud pidutseda ajal kui teised rindel verd valavad.

Kunagi hilisemal ajal küsis Tiit emalt, et mida sakslased ise ka rinde olukorrast rääkisid. Nende

soov olnud, et räägitagu ükskõik millest, kuid mitte sõjast.

Alu lähim naaber oli aednik kadunud Kaarel Kallasmaa, kes suhtles Alu rahvaga ja andis oma krundi Alule heinamaaks. Kallasmaal oli väike majake ja selle kõrval suur maja, millel maja karp oli valmis, kuid sisetööd veel pooleli. Selle maja võttis saksa sõjavägi oma käsutusse ja rajas selle kõrvale puudust vaatetorni. Tiidu mäletamist mööda viibisid tolles majas sakslased, kuid hiljem tädipoeg Väinoga vesteldes ütles viimane, et tornis olnud valves eesti poisid.

Kord kui Tiit jälle tolle maja juurde sattus, märkas ta seinajal olevat märklauda, millel täpsurid olid tehtud vuntsidega koletise näole. Tiit vist jagas ära, keda too koletis pidi kujutama.

Kui sakslased taganesid...

1944. aasta septembris tekkis Kosel ärevus. Taganeda otsustanud sakslased plaanisid silla õhkulaskmist. See toiming kahjustanuks ka lähikonna maju. Kose mehed organiseerisid silla kaitse.

Ühel hilisõhtul tuli koju lennuväe abiteenituse mobiliseeritud tädipoeg Väino. Oli lasknud jalga, kui käsil olnud nende saatmine Saksamaale. Väinole pandi toit tagatõu, et keegi juhuslik külaline ei juhtuks teda nägem.

22. septembril 1944 oli ilus sügisilm. Tiit arvas, et Kosel tuntaks endiselt muret silla pärast. Tiit ei teadnud, et sakslased lahkunud juba paar päeva tagasi ning õpetanud veel kohalikke mehi, kuidas vajaduse korral silda õhkida. Naaberpõllul võeti kartuleid. Tiit käis nende juures ja märkas seal põllul lõhkikistuna vaatetorni juures olnud koletise kujutisega märklauda. Ja kui Tiit Kallasmaa maja juurde läks, nägi ta vaatetorni maapinnal lebavat. Selle jalad olid alt läbi saetud.

Kusagil lõuna ajal tõi vanaisa Tänavalt Alule varjule koormatäie vilja. Aiste vahel vana Maks. Maks seoti kaevu külge.

Alul elas veel sõjapõgenik Roos (vist Rosalie Künnap) Ingterimaalt oma väikese tütre Tamaraga (hilisem näitlejanna Tamara Gaenko-Abel). Alul oli ka sulane Trummi Ruudi (alias Rudolf Trumm).

Äkitselt algas tulistamine. Tormati aida all olevasse keldrisse. Kui tulistamine vaibus, hakati väljajätkama. Ruudi kõige ees. Kui ta oli trepil kõrgusel, kust oli näha elumaja vundament, käis kõva kargatus ning Ruudi näinud vundamentist tolmu tõusvat. Varjuti uuesti.

Mõne aja pärast koputati keldri uksele. Keldris olnud väljusid. Uksel olid kaks tankisti. Teine gruusia päritolu. Tank seisis rohuaias plaanuga taga. Tiit ei mäleta, kas nõuti tuppallaskmist või läksid tankistid lihtsalt majja minevale Roosile järgi. Roosil tõmbas söögilaual olnud padrunid, mis õhtul läbi käinud deserteer oli maha jätnud, paberi sisse ja pani pliita alla küttepuude hoidmise nišši. Tankist tõttas vaata, mida Roosil sinna pani. Ruudi

astus temale ette, võttis taskust viinapudeli ja ulatas tankistile. Too võttis, rüüpas ja kas unustas või löi pliita alla pandule käega. Tankistid oma tankiga küllalki kohe ka lahkusid.

Neli noort meest tapeti

Mõni aeg hiljem vaatas Tiit aknast küla poole. Teed mööda tulid neli erariides meest ning nende taga püssimees. Mehed viidi teest metsa poole ja pandi ritta. Sõdur pani relva palgesse. Mehed tõstsid käed. Tiit nägi relva torust tulevat punast juttu ja siis kostus ka tärin Mehed langesid. Meeste isikuid ei suutnud vald tuvastada. Hiljem toodi nende surnukehad teele lähemale. Ja maeti samasse põllule, kus nad olid hukatud. Hilisemate ehitustööde käigus on sealkandis

sattunud inimeste luudele. Ehitustöö katkestatud ja teostatud uuringuid.

Teatavasti kaotas Kose 1944. aasta 22. septembril „suure vabastamise“ käigus hulga mehi. Vaata ka Mati Mandel „Pitka ja pitkapoisid – legendid või tõelisus“ (Tallinn 2012) – „Lahing Kosel“ - Tiit Petersoo.

Oma abikaasa surnukeha otsides käis kõne all olevate mõrvatute juures Kose elanik Alma Pak. Olnud noored mehed valgetes puhastes särkides. Tiidu arvates olid

nad tõenäoliselt mingid kaaslasted. Võimatu ei ole, et ka vennad. Kas mõni selle kirjutise lugeja ei ole kuulnud nelja noore mehe kadumist tol korral?

Kose vallavanema Merle Pussaku sõnul on nende arvatava hukkamise paigale mälestusmärgi paigaldamine keerukas, kuna tegemist on eravaldustega. Tiidu arvates, kui nimed jäävad küll teadmata, peab fakt ikkagi jääma kommunisti kuritegude nimistusse.

Tiit Petersoo

Kose Kultuurikeskuses
Laupäeval, 9. novembril 2019
kell 10.00 - 14.00

MARDILAAT

Müügil: kunst ja käsitöö, kingitused isadepäevaks, kosmeetika, küpsetised, hoidised, singid, vorstid jpm

Konkurss "Mardileib"

Konkursile ootame nii soolaseid kui magusaid küpsetisi.
Konkurss "Mardijook"

Konkursile ootame kohapeal serveeritud kuumi või külmi jooke, või pudelisse pandud mahlu, siirupeid jm jooke

Aiasaaduste "Nunnu konkurss"

Osalejatele väärilised auhinnad ja publiku preemia!

Info ja registreerimine: tel 5078055, piret.aavik@gmail.com

Korraldaja: Kose Kunsti ja Käsitöö Selts

KOHTUME
RAAMATUKOGUS!

RAAMATUKOGUPÄEVAD 20.-30. oktoober 2019

Avaldame kaastunnet Samuelile perega kalli

VANAISA
kaotuse puhul

Kose Lasteaia
Õnnelille rühm

VOLDEMAR KUKLASE
Mälestame kauaaegset head naabrit.

Pargi I elanikud
Kose-Uuemõisas.

Südamlik kaastunne Elle Kivistikule õe ja lähedastele

VAIKE VÄLJATAGA
surma puhul

Endised töökaaslased Aime, Helgi Eha ja Taimi

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me vaikselt leinas langetame pea.

Südamlik kaastunne Helgile abikaasa, isa, vanaisa ja vanavanaisa

VOLDEMAR KUKLASE
surma puhul

Eakate seltsing "Sügisrõõm"

Avaldame kaastunnet Helgile ja lähedastele

VOLDEMAR KUKLASE
10.03.1930 - 30.09.2019
surma puhul

Perekond Suitso'd

Siiras kaastunne Maire Lustile abikaasa

ARVO LUSTI
kaotuse puhul

Kose Lastaia Päikeselille rühma kolleegid ja lapsevanemad

Avaldame südamest kaastunnet Maire Lustile ja tema lähedastele kalli

ABIKAASA, ISA JA VANAISA
ootamatu surma puhul

Kose Lasteaed PäevaLill pere.

Südamlik kaastunne Mairele abikaasa, lastele isa ja vanaisa

ARVO LUSTI
lahkumise puhul

Mälestused sinust püsivad meie südames.
Aivar ja Aimi peredega

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud...

Avaldame südamlit kaastunnet omastele kalli

SIRJE PIIRSAJU
kaotuse puhul

Kristiine, Mare ja Indrek

Südamlik kaastunne Jaan Kernerile perega kalli vend

JAAGU
kaotuse puhul

Kose Lasteaia
Elve ja Kalju

Südamlik kaastunne Sulevile ja Annelile perekondadega kalli ema, vanaema ja vanavanaema

SIRJE PIIRSAJU
lahkumise puhul

Valve, Ivi, Anne, Natalie, Ivo.

Me südameis Sa ikka elad, jääd mõttes meie keskele...

Mälestame kauaaegset seltsingu liiget

SIRJE PIIRSAJU
ja avaldame kaastunnet lahkunu omastele.

Seltsing 'Kuldne sügis

Tunde tasa lööb aegade kell jääb alles mälestus, hea ja hell

Siiras kaastunne Mare Mölder'ile

ISA
surma puhul

Pala 14 KÜ

Südamlik kaastunne Ene Zimmermannile kalli

ÕE
kaotuse puhul

Vahtra 16 elanikud

Avaldame sügavat kaastunnet Mare Möldri perega kalli isa

MEINHARD JOHANNES LEPSONI
kaotuse puhul

Töökaaslased OÜ INTAX

Avaldame sügavat kaastunnet, kallis naaber Maimu Tverdohleb. Oled kaotanud lühikese ajavahega kaks

VENDA.
Oleme mõtetes Sinuga

KÜ Veeääre naabrid

Tallinna Krematoorium pakub kõiki matusteenuseid. Ööpäevaringne transport. 623 8808 www.krematoorium.ee

TALLINNA KÜTTELADU

PUITBRIKETT, PELLETID TURBABRIKETT, KIVISÜSI KAMINAPUUD ja KÜTTEKLOTSID

TASUTA TRANSPORT JA SOODSAD HINNAD!

Tel 66 00 190, 51 36 999. Pärnu mnt 139E/7, Tallinn. www.kutteladu.ee

SÜNDISID

Johannes Maala
Henry Veljaots
Emma Liiv
Brianna Tiitson
Anastassia Fomichova
Säde Arusoo
Karolin Krik

SÜNNIPÄEVAD

Sigrid Kask	95	Paul Metsis	75
Maimo Limberg	90	Elsa Brandt	75
Emil Lehtjõe	90	Epp Ilisson	75
Helmi Rebane	80	Hillar Saadi	70
Maie Aedver	80	Maimu Kõrgesaar-Aru	70
Urve Nurmik	80	Maie Kozlova	70
Vaike Lambut	80	Kalju Kaupmees	70
		Urve Pihlapson	70
		Jüri Vainu	70

JÄÄDAVALT LAHKUSID

Voldemar Kuklase	Ellen Päri	Helene Bondarenko
Arvo Lusti	Sirje Piirsalu	Helve Pärn

Kallid vanaema Elfriede ja vanaisa Anton Jaanus!
Palju õnne 70nda pulmaaastapäeva puhul!
Soovivad sugulased

21.oktoobril 14.30-16.30 Kose Päevakeskuses

Eesti-soome jalatsivabriku naturaalnahast ja lambavilla voodriga sügis- ja talve- saabaste müük.

Head hinnad! Kaardimakse võimalus.

Müüa lõhutud küttepuud kohaletoomisega, lepp, sanglepp, metsakuiv okaspuu. Hinnad alates 42 eur/rm. Kuiv lepp ja kuiv sanglepp al.53 eur.rm. Tel.5099598 www.pakhalupuu.ee Email: pakhalupuu@gmail.com

03.11 kl 9-16 Kosel Ujula tn **JAANILAAT** Tulge ostma ja kauplema! Info 58050167, laadakorraldus@gmail.com

Ohtlike puude langetamine.
Tel: 56632968; 53402068

KÜTTEPUUD

KÜTTEPUUD. MÜÜA SAETUD JA LÕHUTUD KÜTTEPUUD PIKKUSEGA 30-60 CM. KOJUVEDU. TEL. 5227345. e-post: marek406@gmail.com. Võtame tellimusi vastu iga päev.

Pakume puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne kaup, toodetud Eestis. Müüme ka väikseid koguseid. 55597572

TEENUS

Ohtlike ja suurte puude langetus. Korvtõstuki teenus 22m. 56602058. Comander OÜ

Muruindukite, traktorite ja väikemootorite remont ja hooldus. Küttepuude müük. Votikmetsa OÜ Mob. 5049838

Korstnapühkimisteenus. Korstnasõber OÜ. Peep Sõber tel.56505189 korstnasober@gmail.com

Korstnapühkija teenus, nõuetekohane akt tel 5040875

Kutsetunnistusega korstnapühkija, tehtud tööde kohta akt. Tel.: 56890125

OST

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Sõidukite kokkuost. (Auto, buss, veok, haagis, tehnika.) 55678016

Ostan garaaži boksi Kosel või Kose-Uuemõisas, vaatan läbi kõik pakkumised. Tel. 58770073

MÜÜK

Müüa tugevad kasutatud kummi- matid, sobivad kuuridesse, garaa- židesse, platsidele, hobusetalli boksidesse, laohoonetesse jne. 90 x 90 cm, paksus 1 cm. 5-7eurot tükk. 5370 7039, dvora@hot.ee

KOSE
Metsa- traktorijaam

tel. 51 27 532 **Kose MTJ**

EHITUSSEADMETE RENT

STIHL®

HEAD HINNAD HOOAJALISTEL KAUPADEL! LEHEPUHURID, MOOTORSAED STIHLI KVALITEET TUNTUD HEADUSES. VÖTIKMETSA TALU, KOSE VALD MOB. 5049838

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvõõndis. Tel: 56 111 900

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

25.oktoober alates 10.00-st KOSE SPORDIMAJAS

Info ja registreerimine telefonil 5323 2454

- * kuivasilmatest
- * silmarõhu mõõtmise
- * optilised päikesepriidid

Silmade kontroll maksab 15 € Prillitellijale TASUTA!

6. november kl 19 Kose kultuurikeskus

Urmas Lennuki eluline komöödia
Peaosades Peeter Jürgens ja Luule Komissarov

MEISTRITE LIIGA

Pilet 17 €
SOODUSHIND 14 €

Lavastaja **Tanel Ingi** | Kunstnik **Jaanus Laagrikuil**
Osades **Luule Komissarov, Peeter Jürgens, Elina Reinold** (külalisena),
Vallo Kirs, Triinu Meriste ja Jaana Kena

ugala.ee

Ugala kassa tel 433 0777 / kassa@ugala.ee

SELVER on Eesti lemmikpood! Oleme tegutsenud alates 1995. aastast ja praegu on meil 53 kauplust üle Eesti. Meil töötab täna üle 2800 väga tubli inimese. Tänu neile saame olla parim kauplusekett, kus sisseostude tegemine on meeldiv ja sujuv.

Tule Peetri Selverisse tööle
LETITEENINDAJAKS
KASSAPIDAJAKS
SAALITEENINDAJAKS
INFOTEENINDAJAKS
PAGAR-KÜPSETAJAKS
TEENINDUSJUHIKS
ÖISEKS KAUBAPAIGUTAJAKS

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest saad meie kodulehelt www.selver.ee. Kui soovid meie perega liituda, siis palun anna endast märku ja saada oma CV e-posti aadressile personal@selver.ee, täida kohataotlus- ankeet **kodulehel** või **kaupluse infoletis**.

Lisainfo saamiseks palun helista telefonil **667 3785** või **5343 5337**, Kristi Aasa.

Hüvitame osaliselt transpordikulu!

VANA BASKINI TEATER

POLYGON TEATER ja Teatriskool

Andrus Eelmäe ja Tõnu Oja
(Eesti Draamateater)

Mika Myllyaho
komöödiad

Gardaaz

14. oktoober kl. 19.00
KOSE KULTUURIKESKUS

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja raidmeid

Tel 50 19 257
e-post estee@metsagroup.com
www.metsaforest.com/ee

ORU TEHNOÜLEVAATUS

Avatud T, N 9.00 - 19.00
L 9.00 - 16.00

REHVITÖÖD kokkuleppel
tel 56221499

Kuivajõe Farmer OÜ ootab tööle

- * traktoristi
- * traktorist-farmitöölisi
- * lüpsja-noorkarjatalitajaid
- * oomaarsti

Täpsema info saamiseks ja läbirääkimisteks palume helistada telefonile 5035542 või kirjutada keldrimae@online.ee

Olde+

- + KODUKORISTUS
- + AKENDE PESU
- + PÕRANDATE SÜVAPESU
- + EHITUS- JA REMONDIJÄRGNE KORISTUS

Olde Pluss OÜ, tel 503 6007, info@oldepluss.ee

Müüa puitbrikett kojuveoga, valikus ümmargune ja kandiline brikett.

Alates 10 pakendist kojuvedu Kose ümbruses tasuta.

56214183
briketikuller@gmail.com

Vanametalli KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD

609 9499

www.tolmets.ee

Autode remont- ja hooldustööd, rehvitööd kuni 20" väikeautode, busside, veoautode kere- ja värvitööd

kose auto

E-R 8-17.00 Vahtra 19, Kose
Tel: 6756333, 5188220

AKTSIASELTS **K.U.MELL**

MÜÜB

LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

Transpordivõimalus
Täpsemalt telefonil 5648 3838 ja kodulehel www.mell.ee

K-U TREIMER OÜ EHITAB, REMONDIB:

- ehitus- ja remonditööd
- eramute ehitus
- katuste ja fassaadide ehitus ja remont
- sanitaartechnilised tööd
- 18 m noolega auto-korvtöstuki rent

tel/faks 675 1230
GSM 511 5482, 501 2601

e-mail: treimer.treimer@gmail.com